

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1998-1999

25 februari 1999

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het te verwachten tekort aan huisartsen en het beleid van de Vlaamse regering inzake de toegang tot de studierichting geneeskunde

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het al dan niet verhogen van de instapleeftijd voor kleuters

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Vanleenhove tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het verlagen van de weddebarema's praktijkvakken voor de licentiaten medisch-sociale wetenschappen in de vierde graad secundair onderwijs verpleegkunde

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 25 februari 1999

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.25 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het te verwachten tekort aan huisartsen en het beleid van de Vlaamse regering inzake de toegang tot de studierichting geneeskunde

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vanderpoorten tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het te verwachten tekort aan huisartsen en het beleid van de Vlaamse regering inzake de toegang tot de studierichting geneeskunde.

Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, enkele weken geleden verscheen het resultaat van een studie van de Gentse universiteit : reeds rond 2012 zou het tekort aan huisartsen zich kunnen manifesteren. Deze voorspelling is gebaseerd op de vergrijzing van de bevolking en op het feit dat vrouwelijke artsen liever deeltijds werken. Aangezien hun aantal groeit, speelt dat een grote rol. In de veronderstelling dat deze voorspelling werkelijkheid wordt, vinden wij het beleid van de Vlaamse regering nogal dramatisch, want het aantal artsen wordt door de toelatingsproef sterk beperkt.

Ik zal niet terugkomen op alle bedenkingen bij de toelatingsproef op zich. We hebben principiële bedenkingen en vragen ons af welk soort huisarts u eigenlijk beoogt. Steeds meer mensen hebben bedenkingen bij de toelatingsproef in haar huidige vorm. De heer Adé bepleitte onlangs een bijsturing in de vorm van een numerus fixus. Ook al staan we daar niet achter, het is eveneens een teken aan de

wand. Dan is er nog de uitspraak van minister Colla over het sociaal statuut van de arts en over het maximum aantal werkuren voor artsen en vooral specialisten.

Het aantal geslaagden in het eerste jaar stijgt na de toelatingsproef, maar niet in die mate dat een proef gerechtvaardigd wordt. Ook de jongerenorganisatie van een meerderheidspartij pleit voor een herziening van de toelatingsproef. In het algemeen kan de proef op weinig steun rekenen, en men laat integendeel steeds meer kritiek horen. Dat sterkt ons in onze overtuiging.

Hebt u kennis genomen van de studie van de universiteit van Gent, mijnheer de minister ? Op welke manier passen de conclusies daarvan in uw beleid ? Welke onderzoeken laat u uitvoeren om een juiste inschatting te krijgen van de te verwachten evolutie van het aantal artsen, rekening houdend met alle maatschappelijke factoren en evoluties ? Legt u contacten met de federale overheid en vooral met minister Colla, om over de opmerkingen van de commissie voor Onderwijs en de resultaten van de Gentse studie te praten ? De oorspronkelijke beslissing om een toelatingsproef in te voeren ging uit van het federale niveau, en daarom is overleg nodig.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, twee jaar geleden wees ik er al op dat de toelatingsproef overhaast en zelfs geïmproviseerd was. Er werd onvoldoende rekening gehouden met de evolutie van de medische consumptie en met de snel vorderende veroudering. We hebben er toen ook op gewezen dat de gezondheidszorg naar de gemeenschappen moet worden overgeheveld, zodat we het federale dictaat niet langer moeten ondergaan.

Vandenbroeke

Naast de studie van de Gentse universiteit is er het artikel in De Artsenkrant over het stijgende inkomen van huisartsen. Dat bewijst de acute nood aan artsen. Het beleid moet dus worden herbekeken. Ik herhaal de vraag van mevrouw Vanderpoorten : in welke mate wordt er overleg gepleegd met de federale overheid ?

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het algemeen scepticisme toont duidelijk aan dat er met de toelatingsproef iets niet klopt. In oktober vroegen we u al minstens een evaluatie te maken, u ging daar niet op in. Los van onze kritiek op het principe van een toelatingsproef tonen de berichten duidelijk aan dat de proef niet voldoet aan de vooropgestelde doelstellingen.

De heer Adé pleit voor een numerus fixus. U hebt altijd gezegd dat we eventueel op een numerus fixus moeten overstappen wanneer er te veel studenten zouden slagen. Nu wordt de numerus fixus naar voren geschoven om voldoende studenten te garanderen. Dat is toch volledig in tegenspraak met de doelstelling van de toelatingsproef ? De proef wou die jongeren selecteren die voldoende kansen maken om de hele studie van arts te volbrengen. Ik wil even de resultaten van de eerste proef afwachten, het was ten slotte maar een halve proef. Als men nu een numerus fixus zou invoeren, zouden niet-geslaagden toch nog een kans krijgen om te starten. Waar zijn we dan mee bezig ? In dat geval beantwoordt de toelatingsproef duidelijk niet aan de decretale opzet. Het was immers niet de bedoeling een numerus clausus in te voeren, maar de kwaliteit van studenten aan te tonen die het curriculum met zekerheid naar behoren kunnen afwerken. Ik begrijp niet hoe de huidige toelatingsproef in correlatie kan worden gebracht met een mogelijke numerus fixus. Ik hoop dat de minister daarover enige duidelijkheid kan geven.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, collega's, deze vraag om uitleg geeft me de mogelijkheid dit probleem in de juiste context te plaatsen. Ik wil me daarbij niet uitspreken over de kwaliteit van de toelatingsproef. Dit is trouwens een debat dat we al eerder hebben gevoerd.

Ik zal trachten een antwoord te geven op de drie vragen van mevrouw Vanderpoorten waar de

heren Vandenbroeke en Sannen zich bij hebben aangesloten.

Mevrouw Vanderpoorten vraagt of we op de hoogte zijn van de studie van de heer De Maeseneer en hoe de conclusies daarvan worden ingepast in het huidige beleid. De federale minister van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu heeft aan professor De Maeseneer, voorzitter van de vakgroep huisartsgeneeskunde en eerstelijnsgezondheidszorg van de universiteit van Gent de opdracht gegeven een onderzoek te voeren naar de behoefte aan huisartsen tegen 2010 en 2020. Uiteraard rapporteert hij daarover aan zijn opdrachtgever. Hij heeft zijn resultaten echter ook voorgelegd aan de Vlaamse minister die bevoegd is voor het gezondheidsbeleid en heeft mij het verslag ter kennisgeving bezorgd. Ik denk dat dit een zeer correcte handelwijze is.

Men heeft een zeer goede methode gevolgd om de behoeften vast te stellen. Ik wil daarbij een kleine kanttekening maken over het aanbod aan gediplomeerden. Het aantal huisartsen bedraagt 50 procent van het aantal gediplomeerde artsen. Dit aantal is bovendien gelijkgesteld met het aantal van de federale contingentering. Die contingentering is vastgesteld voor 2004, 2005 en 2006. Wat er nadien zal gebeuren, kunnen we nu nog niet weten. Als de federale regering tegen die tijd opnieuw wil optreden, zal daaraan een nieuwe planningsdiscussie voorafgaan. Als er een tekort dreigt te ontstaan, zal daar in elk geval rekening mee worden gehouden. De uitgangshypothese verlengen tot 2020 is dus zeker niet evident.

Als alle hypothesen juist zijn – dus volgens het maximaal scenario van het onderzoek –, dan kan een eventueel tekort aan huisartsen zich pas vanaf 2010 voordoen. Het onderzoek toont echter aan dat het maximaal scenario weinig waarschijnlijk is. Vanuit een iets realistischer standpunt zou tegen 2015 een mogelijk probleem kunnen ontstaan. Ik waag me echter niet aan verdere bespiegelingen. Het onderzoek op zich is wel waardevol, maar de conclusies over het aanbod zijn te zeer gehypothekeerd. Er bestaat geen enkele twijfel dat er voor 2010 geen tekort zal zijn, integendeel. De studies voor huisartsen duren negen jaar. Dit betekent dat pas bij de inschrijvingen in 2001 een nieuwe situatie ontstaat. Inmiddels is er geen enkele aanleiding om de instroom in 1999 en 2000 te herzien. Een mogelijk tekort wordt pas in 2010 verwacht.

De toelatingsexamens voor arts en tandarts zullen na de sessies van 1999, mede op vraag van het Vlaams Parlement, grondig worden geëvalueerd.

Baldewijns

De conclusies van die evaluatie zullen het beleid meebepalen. Op dat ogenblik zal ook een gesprek plaatsvinden over het samenspel van vraag en aanbod.

Mevrouw Vanderpoorten vraagt eveneens welke onderzoeken in opdracht van de minister van Onderwijs worden uitgevoerd om een juiste inschatting te krijgen van de te verwachten evolutie van het aantal artsen, rekening houdend met alle maatschappelijke factoren en evoluties.

Zolang de sociale zekerheid een federale aangelegenheid is, komt het de federale regering toe die inschatting te maken. De Vlaamse regering zal uiteraard nauwkeurig op deze evolutie toezien, en indien nodig zal mijn collega die bevoegd is voor het gezondheidsbeleid optreden. Als onderwijsminister zal ik die evolutie volgen en er de passende conclusies uit trekken. Ik overweeg zelf niet dergelijke studies te laten uitvoeren. Professor De Maeseneer heeft de conclusies van zijn onderzoek ook op Vlaanderen toegespitst. De conclusies zijn echter nagenoeg identiek.

Tot slot stelt mevrouw Vanderpoorten zich de vraag of er contacten worden gelegd met de federale overheid om de opmerkingen van de commissie Onderwijs en de resultaten van de Gentse studie te bespreken.

Ik herhaal dat de evaluatie van het toelatingsexamen voor geneeskunde en tandheelkunde na de sessies van 1999 aanleiding zal geven tot een gesprek over het Vlaamse toegangsbeleid. De federale overheid heeft, zonder rekening te houden met de specifieke Vlaamse bekommernissen, eenzijdig de artsencontingentering voor 2004, 2005 en 2006 vastgesteld. Veel overleg daarover is nu niet meer mogelijk.

Het onderzoek dat professor De Maeseneer in opdracht van de federale overheid heeft uitgevoerd, zal uiteraard een bijdrage vormen voor het nieuwe debat over de contingentering. Dat zal tijdens de volgende zittingsperiode gebeuren in een ruimere context waarvan de lijnen in deze fase moeilijk te definiëren zijn. Veel zal bijvoorbeeld afhangen van de vraag of de sociale zekerheid volledig federaal blijft of niet.

Ik hoop dat mijn antwoord de zaken in een juiste context heeft geplaatst en enige ongerustheid heeft weggenomen. Tot slot wil ik nog even ingaan op de bijkomende vragen van de heren Vandenbroeke en

Sannen. Bij een toelatingsexamen kan men niet op voorhand bepalen hoeveel studenten zullen slagen. Men kan bijgevolg ook niet bepalen hoeveel studenten in een bepaald jaar zullen afstuderen. Wanneer men de instroom van het aantal studenten geneeskunde of tandheelkunde beter wil laten aansluiten op het door de federale overheid bepaalde contingent, dan zou men theoretisch gezien beter kunnen werken met een numerus fixus. Aan de hand van het aantal beginnende studenten kan men namelijk een vrij goed beeld krijgen van de te verwachten uitstroom.

Dit kunnen we een numerus fixus inferior noemen. Het wordt dan mogelijk dat nog een aantal studenten de opleiding kan beginnen, bovenop de studenten die slaagden voor de toelatingsproef. Op basis van het toelatingsexamen laat men dan het aantal studenten toe dat men toegang wil geven tot de opleiding. Ik beweer niet dat we in een dergelijke situatie zullen terechtkomen, mijn beweringen zijn louter hypothetisch.

Dergelijke redeneringen behoren tot de mogelijkheden. Het is echter voorbarig om vandaag een uitspraak te doen over een numerus fixus en een andere visie op de toelatingsproeven, vermits de in het vooruitzicht gestelde evaluatie nog niet werd uitgevoerd.

De voorzitter : Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Ik weet niet of de minister mijn volgende vraag zal kunnen beantwoorden. Wordt in de studie van de heer De Maeseneer ook rekening gehouden met de uitspraken van minister Colla over de werkuren van specialisten ? Dat is immers toch een belangrijk gegeven.

Minister Eddy Baldewijns : Ik weet niet hoe deze beide elementen zich in de tijd tegenover elkaar verhouden. Ik heb u de studieopdracht omschreven. Ik denk dat een professor zich bij het uitvoeren van een studie niet laat leiden door allerhande uitspraken, zeker niet als die werden gedaan nadat de studie reeds grotendeels voltooid was. Hij laat zich leiden door een visie.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Maar misschien had de minister deze bedenking wel overgemaakt.

Minister Eddy Baldewijns : De omschrijving van de studieopdracht was zeer breed, en ik weet niet hoe die er precies uitzag. Ik veronderstel dat de profes-

Baldewijns

sor het probleem in zijn uitgebreidheid heeft onderzocht.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, uw hypothetische benadering is niet mogelijk op basis van de huidige toelatingsproef zoals die bij decreet is vastgelegd. De uitgangspunten en de filosofie verschillen immers grondig. Die verwarring stoort me enigszins. De toelatingsproef garandeert een goed afwerken van het curriculum. Dat was althans de filosofie achter deze proef. Dat was de reikwijdte van haar ambitie. Ik vind het gevaarlijk deze dingen aan elkaar te koppelen.

Minister Eddy Baldewijns : Ik heb alleen een bijkomende bedenking gemaakt naar aanleiding van een open gedachtewisseling in deze commissie. Ik ben het echter volledig eens met de heer Sannen.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik heb nog twee opmerkingen. De minister ging uitvoerig in op de pijnpunten en de visie op middellange termijn van de studie van de heer De Maeseneer. Inzake de medische consumptie blijkt echter dat het spanningsveld tussen vraag en aanbod nu reeds acuut is, zeker in Vlaanderen, gezien de aanzienlijke stijging van de inkomens van de huisartsen de voorbije jaren.

Ten tweede heeft het Franstalig onderwijs een andere keuze gemaakt. Er werd vanaf het begin besloten pas tot een inschatting over te gaan vanaf de derde kandidatuur. Heeft de minister zicht op de evolutie in het zuiden van het land ?

Minister Eddy Baldewijns : Ik beschik momenteel niet over cijfers, maar kan dit wel eens navragen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het al dan niet verhogen van de instapleeftijd voor kleuters

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vanderpoorten tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het al dan niet verhogen van de instapleeftijd voor kleuters.

Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, groot was onze verbazing toen minister Martens enkele weken geleden in het ochtendnieuws verkondigde dat de instapleeftijd voor de Vlaamse kleuters behouden zou blijven op 2,5 jaar. Daar ik het standpunt van de minister ondertussen al wel ken, was het niet zozeer de verklaring die me verbaasde, maar wel de wijze waarop een en ander werd aangekondigd. Dit getuigt immers van zeer weinig respect voor dit parlement en het werk van deze commissie. Minister Martens heeft overigens herhaaldelijk laten weten dat de beslissing die destijds door de Commissie werd genomen bij de bespreking van het decreet over het basisonderwijs overhaast en ondoordacht was. Ik neem hem deze uitspraak kwalijk. Ik kan me niet voorstellen dat hij goed beseft hoeveel studiewerk aan de beslissing is voorafgegaan.

De minister legde zijn verklaring af op basis van een onderzoek door het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudies. Hij zei niet letterlijk dat de instapleeftijd nooit zou worden opgetrokken, maar wel dat dit voorlopig niet zou gebeuren. Twee jaar geleden beslisten de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid en de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement daar echter anders over. Er werd weliswaar geen datum van inwerkingtreding vastgelegd in het decreet, en er werd een resolutie goedgekeurd waarin men het had over studiewerk, maar het decreet is wat het is.

De argumenten van minister Martens zijn vrijwel alle materieel van aard. Van enige pedagogische bekommernis is er volgens mij in zijn uitlatingen weinig te merken. Nu wil ik de inhoudelijke discussie over die instapleeftijd niet meer voeren : dat gebeurde vroeger reeds herhaaldelijk. Het is duidelijk dat voor beide stellingen argumenten te vinden zijn. Ik ervaar dat aan de hand van reacties die ik krijg. Heel wat mensen pleiten voor 2,5 jaar, terwijl anderen dan weer pleiten voor 3 jaar. Wel valt het me op dat de eerste groep vooral materiële argumenten aanhaalt, terwijl de andere groep vooral pedagogische argumenten naar voren brengt. Ik vind dat onze commissie een belangrijke rol moet spelen in dit debat.

Vanderpoorten

Daarom, mijnheer de minister, stoort me de wijze waarop uw collega, minister Martens, u en de commissie confronteert met zijn groot gelijk. Ik vind dit getuigen van zeer weinig respect voor parlement en commissie. Vandaar mijn concrete vragen aan u : bent u op de hoogte van de studie ? Bent u het eens met de uitlatingen van uw collega terzake ? Ware het niet interessant, gezien het voorgaande, dat deze studie ter kennis zou worden gebracht van onze commissie ? Er is sprake van bijkomend onderzoek. Over welk bijkomend onderzoek gaat het precies ? Welke opdrachten werden er gegeven, en door wie ?

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mevrouw Vanderpoorten heeft theoretisch gelijk als ze zegt dat er een parlementaire beslissing is. Ik hoop dat ze het me niet kwalijk neemt als ik beweer dat die beslissing enigszins onverwacht en onvoorbereid werd genomen. Ik herinner me levendig dat ik er in eenzaamheid voor pleitte dit overhaaste element niet op te nemen in het decreet. Aan die eenzaamheid lijd ik niet meer, zeker nu minister Martens me enigszins gelijk geeft.

Dan nog dit ter correctie : het gaat niet alleen over materiële, maar ook over pedagogische overwegingen, zeker als men deze zaak benadert vanuit het oogpunt van het kansarmoede- en armoedebeleid. We hebben toen getracht dit duidelijk te maken. Op zich heb ik geen moeite met het feit dat men een pedagogisch onderscheid maakt tussen peuters en kleuters. Wel heb ik er problemen mee dat men de bestaande opvang – en dus ook begeleiding – van peuters en kleuters zou laten verdwijnen en die louter en alleen overlaten aan de vrijwilligheid van de ouders zelf. Zo loopt men immers het risico die sociaal zwakkere categorieën niet meer te bereiken. Daarom hebben wij toen voorgesteld een veralgemeende opvang voor peuters en kleuters in te voeren. Dit zou enigszins vervangen wat nu inderdaad pedagogisch soms moeilijk is. In een eerste kleuterklas zit inderdaad een totaal gemengd publiek, en men kan niet altijd adequaat op de diverse behoeften van de diverse leeftijden inspelen. Mijnheer de minister, steunt u de uitgangspunten van minister Martens ? Dat zou me sterk verheugen.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, collega's, het verbaast me geenszins dat deze vraag aan de orde is. Het betreft een studie van het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudiën. Het komt de bevoegde minister toe om daar de resultaten van bekend te maken. Er is geen sprake van een bevoegdheidsconflict.

De studie is me ook bekend. Naast argumenten van materiële aard blijken ook meerdere pedagogische argumenten in het impactonderzoek aan bod te komen. Ik som er enkele op. Het is geen algemene regel dat tweeënhalfjarigen niet voldoende rijp zijn om naar de kleuterklas te gaan. Dit is sterk individueel bepaald. Het verhogen van de instapleeftijd zou kleuters die wel klaar zijn voor de kleuterschool uitsluiten van de stimuli die het onderwijs biedt. Ten tweede zou de extra pedagogische stimulans die het onderwijs biedt aan kansarme peuters, wegvallen. Ten derde is de snelle detectie van mogelijke leer- en/of ontwikkelingsproblemen, zodat onmiddellijk een gepaste aanpak kan worden aangeboden, veeleer in het onderwijsmilieu mogelijk. Ten slotte zijn kinderverzorgsters die in de kinderdagverblijven met de groep kleuters tussen 2,5 en 3 jaar moeten omgaan, niet pedagogisch opgeleid. Deze vier bedenkingen komen uit het onderzoek.

Uiteraard kunnen de leden van de commissie voor Onderwijs de studie van het centrum krijgen. Ik zal minister Martens vragen ze u ter beschikking te stellen.

De Vlaamse regering besliste op 27 juli 1998 een breed wetenschappelijk onderzoek op te zetten over het geheel van dit onderwerp en in het bijzonder over de soepele overgang van kinderopvang naar kleuteronderwijs. Dit thema werd ingeschreven bij de oproep Beleidsgericht Onderzoek. Het onderwerp van een van de 153 projectvoorstellen, ingediend bij het departement Wetenschap, Innovatie en Media, is : 'De verhoging van de instapleeftijd voor het kleuteronderwijs en de problematiek van de verlate overgang van de voorschoolse naar de schoolse situatie'. Momenteel worden de projectvoorstellen door een beleidsjury beoordeeld op hun relevantie. De voorstellen moeten nu nog door een wetenschappelijke jury worden onderzocht. Zodra de eindevaluatie gunstig is, kan het betreffende onderzoek worden gestart.

Mochten de elementen en conclusies van het onderzoek leiden tot een voorstel van wijziging van het huidige decreet dat de instapleeftijd in het kleuteronderwijs op drie jaar bepaalt, dan zal het Vlaams Parlement daarover uiteraard het laatste woord hebben.

Baldewijns

De voorzitter : Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de minister, het was eigenlijk niet zozeer de bedoeling om over de inhoud van de studie te praten.

Het is nooit onze bedoeling geweest om in niets te voorzien in de periode van 2,5 tot 3 jaar. We hebben het Nederlandse voorbeeld voor ogen.

Heel veel leerkrachten klagen over een te groot aantal kleuters in de klas. Het gemiddelde per klas ligt op 22 kinderen. We hebben het er voortdurend over dat kinderen zich goed moeten voelen op school. We moeten ons niet enkel concentreren op de lagere school, want het begint al in de kleuterschool.

Het is inderdaad belangrijk dat kinderen uit kansarme milieus worden opgevangen. Ik weet echter niet of het goed is dat tweeënhalfjarigen van half acht 's morgens tot zes uur 's avonds op school moeten blijven. Dat gebeurt heel veel, en ik heb daar heel wat vragen bij. We moeten overwegen om daar in de toekomst een hoorzitting over te houden met mensen uit het werkveld.

De reactie van de heer Sannen verwondert me een beetje. Mijn vraag ging vooral over de manier waarop minister Martens het parlement en de commissie voor Onderwijs behandelt.

De heer Ludo Sannen : Ik herinner me nog goed de vergadering om half tien 's avonds met minister Van den Bossche.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Ik herinner me de begrotingsbesprekingen ook nog, waarop minister Van den Bossche heel duidelijk liet merken dat hij dat voorstel erg genegen was.

De voorzitter : Wat mevrouw Vanderpoorten zegt, klopt. Bijna iedereen was het er toen over eens dat kinderen van tweeënhalf jaar eigenlijk te klein zijn voor de kleuterklas.

Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, ik wil het inhoudelijke debat nu niet aanzwengelen. Mevrouw Vanderpoorten geeft het voorbeeld van kinderen die al van half acht op school zitten. Dat is jammer, maar als ze niet op school worden

afgezet, worden ze afgezet in een kinderkribbe. Dat is dus geen argument.

Ik ben het wel met u eens dat we een geëigende aanpak moeten uitwerken voor kinderen tussen 2,5 en 3 jaar. We zullen daar in de toekomst in deze commissie nog vaak over debatteren. Daar moet een pedagogisch project voor worden uitgetekend.

Het incident is gesloten.

– *De heer Sannen treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Vanleenhove tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het verlagen van de weddebarema's praktijkvakken voor de licentiaten medisch-sociale wetenschappen in de vierde graad secundair onderwijs verpleegkunde

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanleenhove tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het verlagen van de weddebarema's praktijkvakken voor de licentiaten medisch-sociale wetenschappen in de vierde graad secundair onderwijs verpleegkunde.

De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer de minister, naar aanleiding van het decreet volwassenenonderwijs is hier al herhaaldelijk gesteld dat het voor kwaliteitsvol beroepsgericht onderwijs erg belangrijk is dat mensen voeling houden met de praktijk van het werkveld. Het is dus eigenlijk een goede zaak dat mensen cumuleren in de privé-sector – waar het werk wordt geleverd en de ervaring wordt opgedaan – en in het onderwijs waar die ervaring kan worden overgedragen.

In 1996 hebben we de hersituering ontvangen van de ASBO-opleiding verpleegkunde in de vierde graad van het secundair onderwijs. De licentiaten medisch-sociale wetenschappen kregen een opwaardering voor hun loon voor praktijkbegeleiding. Op basis daarvan zijn een aantal mensen vanuit de privé-sector overgestapt naar deze opleiding om er hun praktijkervaring te kunnen doorgeven. Tot grote consternatie blijkt dat deze weddeverhoging een jaar later is teruggeschoefd. De verhoging die men had ontvangen voor de periode van september 1996 tot en met 1997 werd zelfs automa-

Vanleenhove

tisch teruggevorderd. De getroffen en, wier rechtszekerheid daardoor in het gedrag komt, beschouwen dit als een eenzijdige contractbreuk. Ik vind dit ook een bijzonder betreurenswaardige maatregel. Ik wil de minister hierover dan ook een aantal vragen stellen.

Wat is de reden van deze ommekeer ? De praktijkbegeleiding kan toch niet als minderwaardig worden beschouwd ten opzichte van de theoretische vorming. Waarom is er dan die discrepantie tussen de weddebarema's voor praktijkvakken en theoretische vorming ? Ziet u een mogelijkheid om die beslissing weer ongedaan te maken ? Op die manier wordt de rechtszekerheid van de betrokken licentiaten hersteld en blijft de garantie op kwaliteitsonderwijs.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, collega's, dit is een vrij technische aangelegenheid.

Wat is nu de reden van deze ommekeer ? Het gaat over de weddeschalen 501/302 voor praktische vakken. Op 1 september 1996 werd het aanvullende secundair en beroepsonderwijs – ASBO – volledig geïntegreerd in het secundair onderwijs. Het werd omgevormd tot de vierde graad. De reglementering van de bekwaamheidsbewijzen van het secundair onderwijs werd van toepassing op de vierde graad. Dit is het besluit van 14 juni 1989. Dit betekent dat dezelfde principes van toepassing werden voor het toekennen van onderwijsbevoegdheid aan bepaalde bekwaamheidsbewijzen en voor het toekennen van de daaraan verbonden weddeschalen. De bijlagen van de derde graad BSO werden integraal overgenomen voor de vierde graad.

De enkele vakken die enkel in de vierde graad werden gegeven, namelijk technische vakken – TV – en praktische vakken – PV – algemene verpleegkunde, TV en PV psychiatrische verpleegkunde, TV en PV medische wetenschappen, TV en PV sociale wetenschappen, TV en PV ziekenhuisverpleegkunde, kregen aparte bijlagen. Die werden volledig opgebouwd volgens dezelfde principes als voor de andere praktische vakken.

Door een administratieve fout werd voor de PV algemene verpleegkunde en PV ziekenhuisverpleegkunde het stramien van de technische vakken gevolgd. Dit betekent dat de bijlagen voor de licentiaten, tegen alle principes in, weddeschaalcode 501

vermeldten in plaats van 302. Het ging helemaal niet om een opwaardering van het loon voor praktische vakken. Een dergelijke opwaardering was alleen mogelijk als ze zou gelden voor alle praktische vakken in de vierde graad. Bovendien moest daarover worden onderhandeld met de onderhandelingspartners en moest ze worden voorgelegd aan de minister van Financiën en Begroting. De verhoging van de weddeschalen heeft immers budgettaire gevolgen.

Het spreekt vanzelf dat indien er werkelijk sprake was van een opwaardering van de weddeschaal voor deze praktische vakken, dit aan de scholen zou zijn meegedeeld. Alle scholen die de overgang maakten van ASBO naar vierde graad, werden in augustus 1996 door het departement uitgenodigd voor een informatiesessie over de nieuwe reglementering. Daar is verteld dat het algemeen stramien van de bekwaamheidsbewijzen zou worden overgenomen voor de vierde graad, met name dezelfde bekwaamheidsbewijzen en weddeschaalcodes als voor de derde graad, dus code 302 voor praktische vakken. In november 1997 werd het besluit op de bekwaamheidsbewijzen gewijzigd. De bijlagen werden gecorrigeerd : code 302 voor de licentiaat in plaats van code 501 voor de twee voormelde praktische vakken. Er is dus geen sprake van een ommekeer, maar van een rechtzetting.

De personeelsleden die ten onrechte de weddeschaalcode 501 gekregen hebben, hebben hiervoor een terugvordering gekregen eind vorig jaar. Door de verjaring kon slechts worden teruggevorderd vanaf 1 januari 1997, zodat sommige personeelsleden toch een hele tijd betaald zijn volgens weddeschaalcode 501.

Toen het huidige stelsel van bekwaamheidsbewijzen in 1989 werd ontworpen, heeft men zich voor het toekennen van de weddeschalen gebaseerd op de vroegere reglementering. Vóór 1989 werden de praktische vakken inderdaad minder gewaardeerd dan de theoretische, wat tot uitdrukking kwam in een lagere weddeschaal. Een poging om de weddeschalen voor praktische vakken op te trekken, mislukte om budgettaire redenen.

Op dit ogenblik werkt mijn administratie aan een herziening van het besluit van de bekwaamheidsbewijzen. Een van de voorstellen is een vereenvoudiging van de weddeschalen : het diplomaniveau bepaalt de weddeschaal.

Het is onmogelijk om de situatie recht te zetten voor de voorbije jaren : dit zou ingaan tegen de reglementering. Het is ook volledig tegen het princi-

Baldewijns

pe van gelijkberechtigting. Hoe kan men verantwoord dat personeelsleden die de praktische vakken ziekenhuisverpleegkunde en algemene verpleegkunde geven, een hogere weddeschaalcode krijgen dan hun collega's die in dezelfde graad andere praktische vakken geven ?

De voorzitter : De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Net als u, mijnheer de minister, ben ik gewonnen voor het principe van de gelijkberechtigting. Die mensen hebben omwille van een administratieve fout een hele som moeten terugbetalen. Ik vind dat jammer, voor sommigen is dat een harde dobber. Ik kijk uit naar de vereenvoudiging van de weddeschalen. De leerkrachten

praktische vakken mogen beter worden beloond dan vandaag het geval is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.16 uur.*

RECHTZETTING**Handelingen C50 – C-OND6**

Op blz. 24, tweede kolom, zesde alinea, de spreker "Mevrouw Marleen Vanderpoorten" vervangen door de spreker "Mevrouw Mia De Schamphe-laere".